

NYVIDEN

| SYDDANSK UNIVERSITET | SEPTEMBER 2007 · NR. 9



Den nye campus i Sønderborg

side 12

Læs også : **Odense op i gear**

| **Tykkere maver giver tyndere muskler** |

Omsorg til børn der ikke bor hjemme

| **Studerende bag efterspurgt bog** |

Værdikamp i klasseværelset



Velkommen til SDU

Selv om det ikke lige er lugten af læder fra den nye skoletaske, der vil fylde gange og lokaler på Syddansk Universitets campusser de kommende uger, er jeg sikker på, at sommerfuglene vil flakse i maverne på de mange, som nu tager hul på et nyt kapitel i deres liv. I disse dage siger vi velkommen til det største antal nye studerende i universitetets historie.

Det er en stor glæde at tage imod så mange i år. Og det er en god tid at starte på universitetet i.

Der er kommet nye penge til vores sektor, især i form af øgede forskningsbevillinger. Det giver os mulighed for at ansætte flere forskere og dermed at øge forskningsbaseringen af vores uddannelser.

Der er endvidere rigtig gode jobudsigter for vores kandidater, selv om vi skal huske, at tingene kan se meget anderledes ud om fem år, når kandidaterne er klar til arbejdsmarkedet.

Vi glæder os også over, at vi sammen med vores mange studerende er med til at øge uddannelsesniveaue i Danmark. Vi har haft tilgang over en bred kam, både hvad angår studieretninger og lokaliteter.

– I disse dage siger vi velkommen til det største antal nye studerende i universitetets historie.

Også i år har vi nye uddannelser på hylderne, og søgningen til SDU viser, at de studerende er gode til at orientere sig i uddannelseslandskabet og finde de nye, interessante tilbud. Det er dejligt, at der er stor interesse for at studere i de mindre uddannelsesmiljøer. Det skyldes forhåbentlig, at uddannelsesstilbuddet er

det rette, men formentlig også det gode studiemiljø vi kan tilbyde.

Jeg tror, at ikke mindst de fysiske rammer er et trækplaster for vores nye studerende, der nu får deres daglige gang på Syddansk Universitet. De mange nye studerende i det meget roste byggeri, Alsion, som huser vores campus i Sønderborg, tyder derpå.

Jeg håber, at vores nye studerende vil nyde at suge til sig af den megen viden,

de i de næste år bliver præsenteret for, at de vil finde sig godt til rette på SDU og få en både lærerig, spændende og sjov studietid. Et stort velkommen!

Af Jens Oddershede, jod@sdu.dk

Indhold

Tykkere maver giver tyndere muskler **side 4**

Omsorg til børn der ikke bor hjemme **side 8**

Klar – parat – semesterstart **side 12**

Odense op i gear **side 16**

Studerende bag efterspurgt bog **side 18**

Værdikamp i klasseværelset **side 19**



Mange om omsorgen

Ny forskning om børn på døgninstitution

Side 8



Mænd og fedme

Tyk mave - tyndere muskler

side 4



Campus med havudsigt

Alsion i Sønderborg tages
i brug

side 12



Intelligent design

Har Gud en finger med i
spillet?

side 19



Samarbejde om kultur

Odense skal i toppen

side 16

Tykkere maver giver tyndere muskler



Når unge mænd bliver overvægtige, falder deres produktion af kønshormonet testosteron. Det har konsekvenser, viser ph.d.-afhandling

Er du mand, og har du fedt på bugen, producerer du mindre af det mandlige kønshormon testosteron. Det går ud over din muskel- og knoglestyrke.

Det viser resultaterne fra en ph.d.-afhandling, som cand.med. Torben Leo Nielsen fra Klinisk Institut ved Syddansk Universitet netop har forsvaret.

Han har testet 783 fynske mænd i alderen 20-29 år, og for første gang er forskerne nu i stand til at sætte tal på, hvor meget testosteron unge mænd normalt har i blodet. Samtidig har Torben Leo Nielsen påvist, at der er en sammenhæng mellem mængden af kønshormonet og taljemålet: jo mere livremmen skal spændes ud, jo mindre er produktionen.

Men selv om der altså er forbindelse mellem overvægt og et lavt niveau af testosteron, understreger SDU-forskeren, at fedtfordelingen også er vigtig.

- Det er først og fremmest det fedt, som sidder inde i bugen mellem tarmene, som er afgørende. Hvorimod fedtet lige under maveskindet ikke gør så meget, siger Torben Leo Nielsen og tilføjer, at det i princippet kun er en scanning, der kan påvise, om man har fedt i bugen.

- I teorien kan man godt have fedt ved tarmene, selv om man ikke har nogen blød mave. Men omvendt er det en god tommelfingerregel at gå efter taljemålet. Er det stort, har man sandsynligvis også bugfedt.

Fedtfordelingen er altså afgørende, og ifølge Torben Leo Nielsen tyder det på, at hormonproduktionen i testiklerne bliver påvirket – og det samme bliver hypofysen i hjernen.

- I sidste ende har det betydning for mandens ydeevne, og via vores testpersoner så vi en klar sammenhæng mellem muskelstyrke, kondition og testosteron. Dem med en større mængde præsterede meget mere, fortæller Torben Leo Nielsen.

En anden væsentlig ting, som er under indflydelse af kønshormonet, er mandens kønsdrift. Både hans potens, lyst og muligvis også sædkvaliteten. I forlængelse af ph.d.-afhandlingen blev testpersonerne derfor udspurgt om deres seksualliv, men Torben Leo Nielsen har endnu ikke haft tid til at analysere svarene.



Mænd med fedt omkring tarmene har øget risiko for at miste muskelkraft. Deres produktion af kønshormoner falder nemlig.



- Jeg er selvfølgelig spændt på resultaterne, og jeg vil ikke blive overrasket, hvis der er tilsvarende mønster som med muskelstyrken. Måske kan vi endda påvise en tærskelværdi for, hvor lav produktionen af testosteron kan være, før det går ud over lysten til sex, siger SDU-forskeren.

Nye muligheder

Der er dog trøst at hente for dem, som skal bruge de yderste huller i livremmen. Hvis de formår at tabe sig, kan det påvirke produktionen af kønshormonet, så det stiger igen.

- Men det kræver, at de dyrker motion. Man skal altså være fysisk aktiv, og så er det i sidste ende ikke afgørende, hvis vægten ikke ændrer sig så meget, for det kan lige så godt betyde, at man har fået flere muskler, og de vejer også, siger Torben Leo Nielsen.

Derimod medfører det ikke mere testosteron blot at ændre sine madvaner.

For Torben Leo Nielsen og hans kolleger giver resultaterne fra ph.d.-afhandlingen nye muligheder.

- For eksempel kunne det være interessant at teste den samme gruppe mænd igen om 20 år og se, hvor meget deres hormonproduktion er faldet med alderen. Samtidig kunne vi undersøge deres

conejstor



helbred generelt for at se, om der er nogen sammenhæng mellem testosteron og bestemte sygdomme som eksempelvis diabetes, hjertelidelser og blodpropper, fortæller han.

En anden ph.d.-studerende ved Syddansk Universitet, Kristian Wraae, er i gang med at undersøge hormonværdierne blandt 600 mænd i alderen 60-75 år, og resultaterne fra den undersøgelse vil give forskerne yderligere viden om mænd og kønshormoner.

- Det er vigtigt for os at kende sammenhængen mellem livsstil, sygdomme og kønshormoner. Det har stor betydning for, hvordan vi skal forebygge og helbrede. Og hvem vi eventuelt skal tilbyde testosteron. I USA er det en millionforretning at sælge mandlige kønshormoner

til ældre mænd – således blev der allerede i 2003 solgt for 800 millioner dollars. Men det er en farlig vej, for vi ved endnu ikke, om

der fra naturens side er en mening med, at produktionen falder med alderen, advarer Torben Leo Nielsen.

Resultaterne fra hans ph.d.-afhandling har ikke kun relevans for gennemsnitsmanden. Det internationale doping-agentur WADA er også interesseret i få nogle naturlige gennemsnitsværdier for, hvor meget testosteron unge mænd har i kroppen. Det vil gøre det nemmere at udforme nogle retningslinier og grænseværdier for, hvor meget testoste-

ron elitesportsudøverne må have i blodet, inden der er mistanke om doping.

Af Kent Kristensen, kk@sdu.dk

– Det er vigtigt for os at kende sammenhængen mellem livsstil, sygdomme og kønshormoner.

Torben Leo Nielsen, forsker

"Flyvemaskiner, der er tungere end luft, er en umulighed"

Lord Kelvin, 1895



Og så alligevel ikke helt. Der er trods alt en enkelt flyvemaskine eller to af det pureste stål, der på forunderligste vis har trodset tyngdekraften, i de 112 år som er gået siden. Men sandt er det dog, at den gode ide ofte starter som en umulighed.

Læs om innovative opfindelser, dyk ned i skæve cases og mød en masse iværksættere med noget på hjertet i Liftoff – et **gratis** magasin om innovation og gode idéer.

Nyt nummer er på gaden nu.

Bestil på www.liftoffmagazine.com

DSB WildCard gør noget ved dig

Få en rå rabat på dine togrejser plus en masse funky fordele. Nu kan alle, der er over 25 år og modtager SU, også få et DSB WildCard. Se dsb.dk/wildcard





Omsorg til børn der ikke bor hjemme

Ny forskning i hvordan børn på døgninstitutioner kan få mening og sammenhæng i et børneliv, der er præget af opsplitning og livsproblemer

Når en niårig dreng må sove ude på dørmåtten, fordi mor er blevet for fuld til at høre ringeklokken og lukke ham ind, vil mange mene, at hun er uegnet som mor.

Men det løser ikke familiens problemer at dømme hende ude på grund af dårligt forældreskab. Der kan tværtimod være god grund til at lukke hende ind i den hverdag, drengen får, når han flytter ind på en døgninstitution.

- Når far eller mor kan komme og spise med, lægge deres barn i seng eller måske sove på døgninstitutionen, fornemmer børnene, at forældrene dermed giver dem lov til at være der, og det kan hjælpe dem med at finde sig til rette på institutionen. For kontakten til forældrene betyder meget, og børnene formulerer meget klart, at det er godt, at forældrene kan komme til dem, da det ikke altid er let at komme hjem, siger cand.psych. Ida Schwartz. Hun har i to år fulgt ni børn på en døgninstitution, der er gået nye veje i samarbejdet med børn og forældre, og den 14. september forsvarede hun ph.d.-afhandlingen "Børneliv på døgn-

institution" på Syddansk Universitet. Den undersøger, hvordan institutionens pædagoger kan støtte børnene i at skabe mening og sammenhæng i et børneliv, der er præget af opsplitning og livsproblemer.

- Bare et år er lang tid i et barns liv, og det er vigtigt, at børnene bakkes op i at komme videre med et almindeligt børneliv i hverdagen, så deres liv ikke kommer til at stå i stampe, mens man venter på udredninger fra forskellige instanser om de overordnede problemstillinger i familien, siger Ida Schwartz, som derfor også har interesseret sig for den del af dagligdagen, børnene tilbringer uden for døgninstitutionen. Og det er blandt andet i andre institutioner: vuggestue, børnehave, skole og fritidsklub.

Værn mod udskillelse

Når et barn må flytte på døgninstitution, er der således mange professionelle – pædagoger, lærere, sagsbehandlere m.fl. – om at dele omsorgen for barnet, og de handler hver især ud fra deres

- Når far eller mor kan komme og spise med, lægge deres barn i seng eller måske sove på døgninstitutionen, fornemmer børnene, at forældrene dermed giver dem lov til at være der, og det kan hjælpe dem med at finde sig til rette på institutionen, siger cand. psych. Ida Schwartz. Modelfoto: Hung Tien Vu.

egen praksis og de tænke måder, der gælder inden for deres område.

Lærere tænker for eksempel i indlæringsproblemer, daginstitutionspædagoger fokuserer på børnenes sociale kompetencer, og døgninstitutionspædagogerne er optagede af at samarbejde med forældrene om omsorgen for børnene.

De opfatter således ikke de samme ting som problemer, og et samarbejde på tværs præges ofte af konflikter, modstridende opfattelser af problemerne og deraf følgende følelse af afmagt. Så det er vanskeligt at få omsorgen for børnenes hverdagsliv gjort til en fælles opgave.

- Der er desuden en tradition for at fokusere på mangler i børnenes udvikling og på de områder, hvor de afviger fra andre børn. Hvis pædagoger eller lærere bliver usikre eller føler afmagt over, at deres indsats ikke giver det ønskede resultat, er det derfor nær-

liggende at pege på børnene som nogen, der hører hjemme andre steder. Så mange døgninstitutionsbørn og deres forældre oplever at blive flyttet rundt i behandlingssystemerne, siger Ida Schwartz.

- De professionelle forståelse af problemer har stor betydning for, hvordan de handler. Hvis de i stedet for at individualisere problemerne tager udgangspunkt i, at børnenes problemer er knyttet til deres livsbetingelser, bliver det muligt at udforske, hvor og hvordan de professionelle kan samarbejde om at skabe sammenhæng i børnenes hverdag og støtte deres udvikling, så man kan hindre, at børnene skilles ud, siger Ida Schwartz.

De små ting er vigtige

De børn, Ida Schwartz har fulgt, boede alle på samme institution i Odense, og den lå ikke langt fra deres tidligere adresser.

Gratis oprettelse af kredit op til 25.000 kroner

Er du mellem 18 og 28 år, og vil du have mest muligt ud af dine penge? Så bliv Basic-kunde i Amagerbanken - det giver dig en masse fordele. Du kan f.eks. få tilknyttet en kassekredit på 25.000 kr.

Basic pakken giver dig alt du behøver*

- Billig kassekredit op til 25.000 kr. - oprettelsen er gratis
- Gratis Visa/Dankort
- Gratis MasterCard Classic
- Gratis netbank - med gebyrfri regningsbetaling, e-Boks m.m.
- Gratis valutaveksling
- Gratis betalingskonto til dine faste udgifter
- Billig boligfinansiering med mulighed for afdragsfrihed - uanset om du bor i ejer- eller andelsbolig

* Oprettelse af kassekredit, boliglån, Visa/Dankort og MasterCard kræver normal kreditvurdering.



Amagerbanken Fyn
Pogestræde 29
5000 Odense
Tlf. 79 24 70 00

Amagerbanken
For dig der vil have en personlig bank





For i modsætning til tidligere tiders totalinstitutioner er der i dag mange nærmiljøinstitutioner, hvor børnene i stort omgang kan blive i deres eget miljø. De skal altså ikke skifte skole eller daginstitution, de kan fortsætte med deres fritidsaktiviteter, beholde deres venner, og familien bor så tæt på, at det er praktisk muligt at se hinanden i hverdagen.

- Det betyder, at der kan skabes kontinuitet i børnenes hverdag, men der ligger en stor opgave i at binde børnenes forskellige "verdener" sammen og sikre et samarbejde på tværs af de mange sammenhænge, som børnene indgår i, siger Ida Schwartz.

Observationer i børnenes hverdagsliv og interviews med børnene peger på, at det er vigtigt, at de små ting fungerer: at deres cykel er lappet, så de kan komme med på tur, at der laves aftaler, så de kan komme hjem og lege med dem, de gerne vil lege med, at der bliver lavet lektier, og at der er en gang imellem er en, der vil stå på sidelinjen og se dem spille fodbold.

- Omsorgen for de små ting er afgørende for, hvad børnene kan komme til at gøre i deres hverdagsliv, og det er derfor vigtigt, at døgninstitutionspædagogerne har et kendskab til barnets liv i de sammenhænge, hvor de ikke selv er med. Man skal heller ikke underkende de hverdagsagtige udvekslinger af informationer mellem de voksne, der skal drage omsorg for børnene. For det ser ud til, at samarbejdet om konkrete ting i hverdagen bidrager til, at man oplever omsorgen som en fælles opgave, og til at udvikle ideer om, hvordan den enkelte professionelle selv kan bakke op, så barnet trives, siger Ida Schwartz.

Forældre i fællesskab

Døgninstitutionen og hjemmet kan betragtes som et samlet omsorgsarrangement, der kan inkludere forældrene.

Den døgninstitution, der indgår i forskningsprojektet, lægger således vægt på, at forældrene ikke kommer som gæster, men som deltagere i institutionens sociale fællesskab. Og forældrene giver

alle udtryk for, at det er godt og vigtigt at være sammen med andre forældre og pædagoger i dagligdagen på døgninstitutionen. Her kan de se, hvad andre gør, og desuden få en hjælpende

hånd i svære situationer.

- Der er ofte tale om forældre, som ikke har ressourcestærke omgivelser eller et netværk at trække på i sårbare situationer – for eksempel psykisk sygdom, misbrug, skilsmisser – og derfor vægter de fællesskabet med andre højt, siger Ida Schwartz.

- Man kan være forældre på mange forskellige måder. I stedet for at lægge sig fast på en bestemt model og fordømme de forældre, der ikke kan leve op til den, kan man gå ind og se på, hvor forældreskabet fungerer, og hvor det skal suppleres, siger Ida Schwartz,

Hendes afhandling giver indblik i, hvad der betyder noget for børnene, og her spiller forældre, pædagoger, men også andre børn en stor rolle

- Børnene er optagede af at være med i de fællesskaber, de deltager i i hverdagen, og det er socialpædagogisk professionalisme

at samarbejde med forældre og andre professionelle om at skabe gode muligheder for, at de kan blive i disse fællesskaber, siger Ida Schwartz.

Af Bente Dalgaard, bda@sdu.dk

– Bare et år er lang tid i et barns liv, og det er vigtigt, at børnene bakkes op i at komme videre med et almindeligt børneliv i hverdagen, så deres liv ikke kommer til at stå i stampe, mens man venter på udredninger fra forskellige instanser om de overordnede problemstillinger i familien.

Ida Schwartz, cand.psych.

FAKTA

Børneliv på døgninstitution

Cand.psych. Ida Schwartz er seminarielæktor på CVU Lillebælt – Odense Socialpædagogiske Seminarium, som har finansieret hendes ph.d.-studier.

Hun forsvarede afhandlingen "Børneliv på døgninstitution. Socialpædagogik på tværs af børns livssammenhænge" den 14. september kl. 13 i U47 på Syddansk Universitet i Odense.



Klar – parat semesterstart

Universitetets nye campus i Sønderborg skal huse 1.000 studerende og medarbejdere

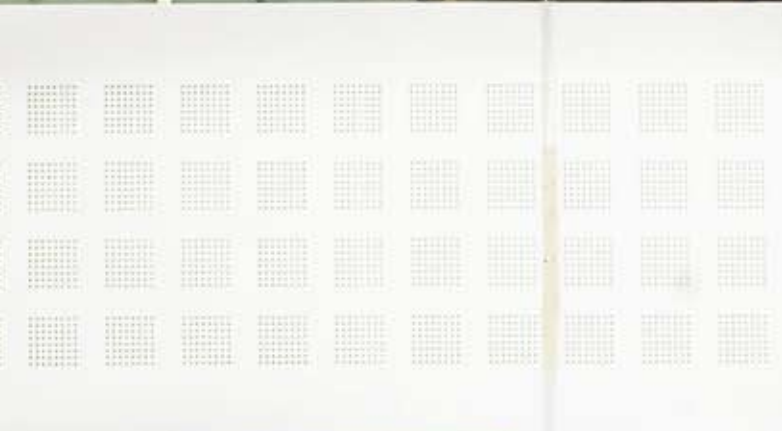
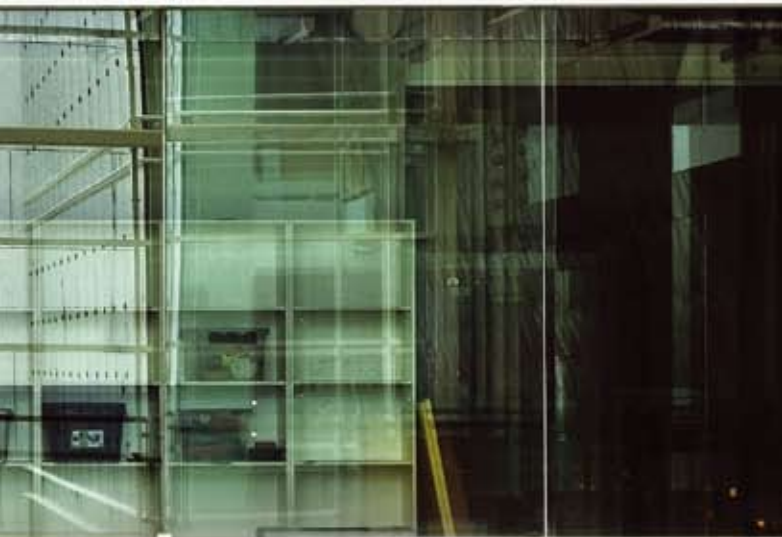
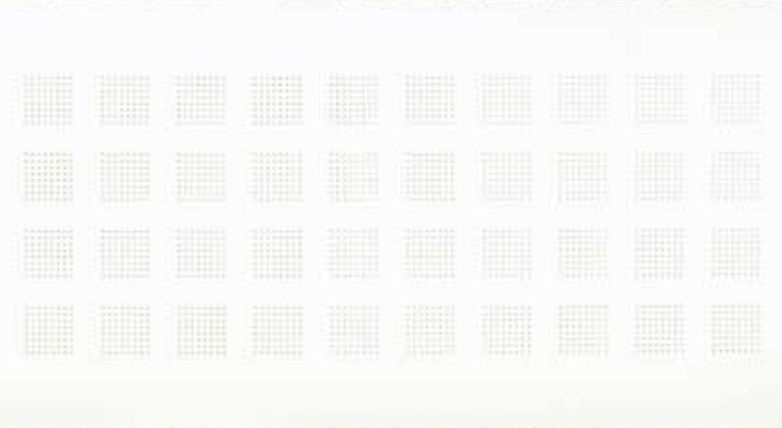
Syddansk Universitets sydlige bastion kan fremover byde på både havudsigt og oliventræer, for nu tages den nye campus i Sønderborg i brug.

Sønderborg har haft den største søgning i mange år, så næsten 300 nye studerende starter i det store universitetsbyggeri Alsion, hvor de skal dele plads med de studerende og universitetsansatte, der har rømmet den gamle kommuneskole på Grundtvigs Allé.

>

Artikelfotos: Hung Tien Vu.







<

Den nye campus rummer Mads Clausen Instituttet og Institut for Grænseregionsforskning – og de to institutter er del af et større fællesskab, som tæller Sønderjyllands Symfoniorkester, Forskerparken Syd og DSB. I dette efterår vil alle være flyttet ind, så huset kan holde officiel indvielse, og det sker den 30. oktober, hvor Alsion får besøg af Dronning Margrethe.

Alsion er et af de dyreste og mest omtalte byggeprojekter i Sønderjylland, og der kommer dagligt gæster, som med egne øjne ønsker at se det usædvanlige byggeri, der allerede har fået international anerkendelse. Den Kongelige Britiske Arkitektforening (RIBA) har nemlig givet Alsion en af sine eftertragtede europæiske priser. I begrundelsen fremhæver RIBA den venlige og inviterende arkitektur, som understøtter synergien i huset.

Fotograf Hung Tien Vu er en af de mange gæster, der har ladet sig indfange af Alsions arkitektur. Denne billedreportage viser, at han har haft blik for de mange spejlinger, som skaber lethed, bevægelse og understreger de mange fine detaljer i det store bygningsværk ved Allsund.

Af Bente Dalgaard, bda@sdu.dk



Odense op i gear

Odense har potentiale til igen at blive Danmarks centrum. Den udvikling skal ske gennem nyt storstilet kultursamarbejde. SDU er med

MASKOT er navnet på et helt nyt initiativ, der skal sikre samarbejde om forskning og formidling samt en positiv udvikling i Odense inden for blandt andet kultur og byplanlægning. MASKOT står for Museer, Arkiver, Syddansk Universitet, Kultur, Odense samt Tænk tank og samarbejde - og dækker over et samarbejde mellem Syddansk Universitet, Odense Bys Museer, Stadsarkivet og Statens Arkiver, Fyn. Syddansk Universitet skal blandt andet bidrage med eksperthjælp, ligesom mange studerende får lejlighed til at lave projekter og specialer med afsæt i byens

forandringsprocesser. Desuden er det planen, at samarbejdet skal afføde en række samfinansierede ph.d.-stillinger, hvoraf den første allerede er skudt i gang. - Da Odense blev forbigået som regionshovedstad var vi mange, der tænkte, at nu måtte vi gøre noget, hvis ikke byen skulle blive kørt helt agterud. Heldigvis er der siden alligevel sket mange positive tiltag. Nu får Syddansk Universitet så en historisk mulighed for at være med til at sætte yderligere skub i fremgangen, fortæller Johannes Nørregaard Frandsen. Han leder Institut for Litteratur, Kultur og Medier,

der sammen med Institut for Historie, Kultur og Samfundsbeskrivelse er partner i den store satsning, der skal sikre, at Odense kan udnytte sit potentiale til at blive en historisk og kulturel perle. Formålet er blandt andet at tænke forskning, ekspertise og historisk viden ind i fremtidige byggeprojekter og kulturelle projekter. - Som historikere og kulturfolk har vi en stor viden, der kan bruges i denne tid, hvor Odense har så stort fokus på blandt andet byplanlægning og turisme. Med vores viden om fejltagelser i fortiden kan vi sikre, at de samme fejl ikke bliver begå-

Kvarteret omkring H.C. Andersens hus er både kendt for eventyrdigteren og for at være blevet delvist smadret af gennemfartsvejen Thomas B. Thriges Gade i 1960'erne. Begge historier er relevante at forske i, hvis det skal lykkes Odense by at forbedre by- og kulturlivet. Derfor er Odense og SDU nu gået sammen i et ambitiøst kultursamarbejde. Foto: Scanpix.



et igen, ligesom det eksempelvis er relevant, at ph.d.-studier og anden forskning tager afsæt i problemstillinger, der er relevante for byens udvikling, siger Jesper Carlsen, leder af Institut for Historie, Kultur og Samfundsbeskrivelse.

Kultur og kvalitet

Således er det oplagt at tænke Syddansk Universitet ind i eksempelvis udviklingen af havnemiljøet og omlægningen af den forhadte Thomas B. Thriges Gade, som byen står over for i den nærmeste fremtid. Desuden har byen nu direkte adgang til universitetets viden om H.C. Andersen, der kan bruges i bestræbelserne på at introducere eventyrdigteren i Second Life. Et af de første fælles projekter, som skal skydes i gang, er et samfinansieret ph.d.-projekt, der skal afdække byens udvikling og forandringsprocesser gennem 1000 år. Og mange andre ph.d.-projekter ventes enten at afdække fortiden eller at fokusere på nutiden og fremtiden med det for øje at skabe kultur og kvalitet til byen.

- Derudover er det uundgåeligt, at de studerende skriver opgaver, der tager afsæt i byens forandringsprocesser, ligesom der givetvis vil komme mange nye studiejob og job til vores kandidater ud af samarbejdet, siger Johannes Nørregaard Frandsen.

Der er ikke som sådan sat penge af til projektet, men alle samarbejdspartener er mere end villige til at afsætte ekspert- og forskningstid. Skal der eksempelvis laves et kulturprojekt, der sætter fokus på danske dronninger i Odense, er Jesper Carlsen således mere end villig til at udlåne en af sine historikere til at realisere projektet.

- Hvis Odense skal positionere sig på landkortet, bliver by og universitet nødt til at arbejde sammen. Jeg mener ikke, vi kan klare os uden hinanden. Men sammen kan vi udnytte det enorme potentiale, som Odense har for igen at blive Danmarks centrum, siger Jesper Carlsen.

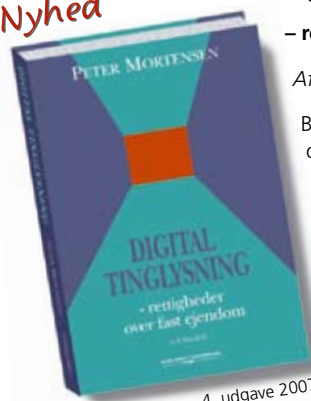
- Samtidig sikrer vi, at vores forskning bliver moderne fremstillet og brugt af borgerne frem for bare at ende i tykke bøger. Det er præcis, det vi stræber efter på Syddansk Universitet. Og jeg er overbevist om, at vi sætter markante spor, som får stor betydning for Odenses udvikling i den nærmeste fremtid, siger Johannes Nørregaard Frandsen.

Samarbejdet skydes officielt i gang den 10. september, hvor MASKOT inviterer til et præsentationsarrangement. Det foregår klokken 11.30 på torvet i Mediebygningen på Syddansk Universitet i Odense. Her vil der være taler og miniforelæsnings ved repræsentanter fra samarbejdsgruppen samt rektor Jens Oddershede og Kulturminister Brian Mikkelsen.

Af Dan Hansen, dan@sdu.dk



Nyhed



Digital tinglysning

– rettigheder over fast ejendom

Af Peter Mortensen

Bogen omhandler de nye regler om digital tinglysning vedrørende fast ejendom.

Den er udarbejdet med henblik på undervisningen på universiteter og højere læreanstalter og giver praktikere en indføring i det nye digitale tinglysningssystem samt en opdatering med seneste retspraksis.

I bogen gennemgås tinglysningslovens ejendoms- og rettighedsbegreber og deres sammenhæng med udstykningsloven og anden lovgivning.

Desuden behandles tredjemandsproblemer vedrørende omsætning af fast ejendom med hovedvægten lagt på sikringsakter, prioritets- og gyldighedsvirkning.

Bogen indeholder endvidere afsnit om fremgangsmåden ved digital tinglysning – herunder brugen af digital signatur, fuldmagtsordning og anmelderordning – om tingbogslegitimation, automatisk og manuel prøvelse samt om aflysning af rettigheder og rettelse af tingbogen.

Peter Mortensen er dr. jur. og professor i formueret ved Københavns Universitet. Han var sagkyndigt medlem af Justitsministeriets Tinglysningsudvalg ved afgivelsen af den betænkning, der ligger til grund for reglerne om digital tinglysning.

Pris: kr. 448,- + moms

Sider: 371

Best.nr.: 61919359

Der tages forbehold for trykfejl og udsolgte varer.

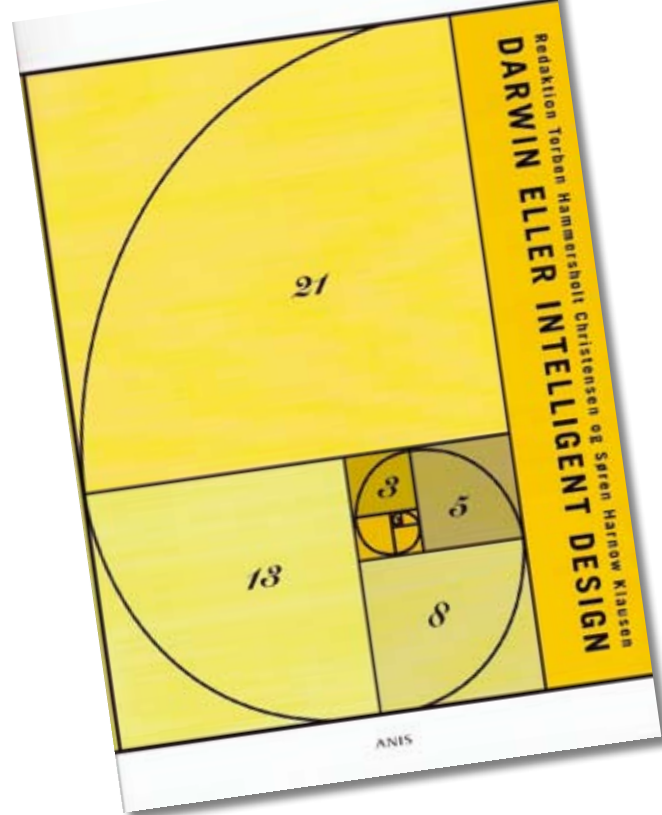
Best. under kr. 1.000,- tillægges kr. 47,-. Alle priser er ekskl. moms.

FORLAGET THOMSON



Nytorv 5 • 1450 København K • Tlf. 33 74 07 00 • www.thomson.dk

Studerende bag efterspurgt bog



Ny bog skiller skidt fra kanel i debatten om fænomenet intelligent design

Det skal folk have glæde af.

Religionsstuderende Torben Hammersholt Christensen var så begejstret for en foredragsrække på Folkeuniversitetet, at han bagefter tog initiativ til en antologi om intelligent design.

- Den offentlige debat har ofte været følelsesladet, unuanceret og karikeret, og jeg ville gerne være med til at nuancere debatten, siger Torben H. Christensen, der har filosofi som sidefag. For ham er bogen derfor grundlæggende tænkt som et vigtigt oplysningsprojekt. Den unge specialestuderende fik grønt lys fra lektor og filosof Søren Harnow Klausen og tog sig tid til at disponere og kontakte skribenter ind imellem arbejdet med specialet. Det er blevet til en 333 sider lang bog, hvor syv af elleve bidrag kommer fra forskere fra Syddansk Universitet.

- Bogens styrke er, at den er tværfaglig. Vi har bidrag fra filosoffer, en biolog, religionshistorikere og teologer og mange perspektiver på emnet, siger Torben H. Christensen.

Han har skrevet indledningen og desuden bidrager Olav Hammer, David Favreholdt, Jens Heber, Jakob Christensen-Dalsgaard og Caroline Schaffalitzky de Muckadell fra SDU.

SDU kom først

Det var oplagt, at SDU kom først med en bred bog om intelligent design. SDU er det eneste universitet i Danmark, der har filosofi og religion på samme institut og i øvrigt en lang tradition for tværfaglighed.

– Den offentlige debat har ofte været følelsesladet, unuanceret og karikeret.

Torben Hammersholt Christensen, redaktør

- Bogen er overvejende populærvidenskabelig og kan læses af alle med interesse for emnet. Enkelte kapitler rummer dog matematisk og filosofisk argumentation på et højere niveau, men den side er vigtig at få med for at komme med en kvalificeret analyse. Emnet – og de argumenter ID-fortalerne benytter – rummer i sig selv komplekse elementer på et vist abstraktionsniveau, siger Torben H. Christensen.

Kapitlerne kan læses som selvstændige essays. De er tydelige partsindlæg, hvor kritiske forskere stiller spørgsmål til de argumenter, intelligent design bygger på, mens én forsvarer ideerne.

'Darwin og intelligent design' er udgivet på forlaget ANIS.

Af Lis Agerbæk Jørgensen, laj@dbmail.dk

Værdikamp i klasseværelset

Intelligent design kan ligne ideologi forklædt som videnskab. Nogle friskoler underviser i det som et supplement til undervisningen i naturvidenskab

Det meste i naturen er så komplekst, at der må have stået en såkaldt intelligent designer bag. Det kan ikke bare have udviklet sig gennem naturlig selektion.

Det er et af de argumenter, tilhængerne af fænomenet intelligent design har brugt i kampen mod Darwins evolutionsteori. Og selv om de ikke forholder sig til, om skaberen er et rumvæsen eller en upersonlig åndelig magt, så mener de fleste, at designeren er den kristne Gud.

Bevægelsen er udbredt i USA, men har også tilhængere i Danmark, og har for eksempel sat sit præg på, hvad nogle danske friskoler underviser i.

- Om Darwins teori er fejlagtig eller ej, er meget hot i USA. I 2001 viste en Gallupundersøgelse, at 45 procent mente, at verden de sidste 10.000 år har set ud, som vi kender den i dag, og de afviste Darwins evolutionsteori. Det har også grobund på højt politisk plan, siger 29-årige Torben Hammersholt Christensen, der siden august i år har været ph.d.-studerende.

Det er vigtigt at kvalificere debatten, mener han, der har taget initiativ til bogen 'Darwin og intelligent design.'

Trojansk hest

Men hvorfor overhovedet interessere sig for, at nogle amerikanere afviser teorien om, at arternes tilblivelse er et resultat af naturens udvælgelse?

- Fordi debatten om intelligent design er en god katalysator for mange andre diskussioner. Hvad er videnskab? Hvad er religion? Den tvinger os til at sige noget om, hvad vi vil med skolen, og hvor demokratiets grænser går. Og også fordi diskussionen er spændende i sig selv, siger 35-årige Caroline Schaffalitzky de Muckadell. Hun er studielektor ved Institut for Filosofi, Pædagogik og Religionsstudier og forfatter til et kapitel i bogen. Hun holdt foredrag om emnet allerede tilbage i 2002.

- Dengang blev det betragtet som lige så nørdet som spørgsmålet om, hvor mange engle der kan danse på et knappenålsho-

ved, men siden er det blevet højaktuelt i samfundsdebatten, siger hun.

- Det er meget følelsesladet for mange religiøse, fordi det for dem også handler om, hvorfor vi er til, hvor mennesket stammer fra og hvad meningen med livet er, siger Torben H. Christensen.

I Danmark stikker fænomenet tydeligst hovedet frem i kristne og muslimske friskoler, der ønsker at undervise i intelligent design.

- Vi vil sandsynligvis aldrig se det som pensum i offentlige danske skoler, men lærerforeningen for 36 kristne friskoler i Danmark foreslog for et halvt år siden en læseplan, hvor fundamentet var, at Gud har skabt naturen, og at de ville give plads til alternative teorier som intelligent design, siger Torben H. Christensen.

- Det er kompliceret, fordi det breder sig over både biologi, filosofi, religion og videnskabsforståelse. Det handler også om, hvordan vi indretter samfundet, og

>

Står en intelligent designer – måske Gud – bag jordens skabelse og udvikling, eller er den verden, vi kender i dag, et resultat af evolutionen, som Darwin beskrev? Ill.: Scanpix





<

om hvilke værdier vi satser på, siger Caroline Schaffalitzky de Muckadell.

- Nogle mener, at intelligent design er en trojansk hest – en hest i forklædning – designet til at få ideerne ind som en del af det gode selskab, så det bliver taget alvorligt. Hvis vi får mærkatet videnskab, skal vi også ind i skolerne, er deres holdning, siger Torben H. Christensen.

Videnskab sælger varen

Nogle mener, at alt er ideologi. Du kan bare vælge at tro på det du vil, og vi er så tolerante, at der er plads til det hele. Ideologi og videnskab bliver tit blandet sammen. Men det er forskernes rolle at sige, hvad der er hårde facts, hvad der er ønsketænkning, overfortolkning og propaganda.
- Engang så vi mænd i hvide kitler i reklamerne, når man ville sælge en vaskemaskine. Videnskab har en fremtrædende rolle i

– Vi har biologernes viden, og ifølge dem har intelligent design en dårlig sag.

Torben Hammersholt Christensen, redaktør

samfundet. Hvis noget er videnskabeligt bevist, er det mere interessant, siger Caroline Schaffalitzky de Muckadell.

- Fordi det har autoritet, når noget er videnskabeligt, er det inde i varmen, tilføjer Torben H. Christensen.
- Det betyder ikke, at alt er ideologisk. Vi har nogle kriterier og nogle analyseredskaber til at håndtere det med, påpeger Caroline Schaffalitzky de Muckadell. Og Torben tilføjer:
- Vi har biologernes viden, og ifølge dem har intelligent design en dårlig sag. Virkeligheden dikterer, hvilke teorier der er gode og hvilke, som ikke er. Der er ikke tale om en vilkårlig trossag.

Blodig alvor

I USA er det blodig alvor. I 1925 nægtede en lærer at undervise i, at verden var skabt af Gud på syv dage. Det mener kreationisterne, som er en forløber for intelligent design, og det førte til en retssag. Flere retssager har været rejst i de senere år. Mens nogle stater afviser undervisning i intelligent design i de offentlige skoler, er det indført i andre.

- I USA er det meget vigtigt, at man har en tro, og fortællerne har en forestilling om, at religion og Darwin er modsætninger, og de sætter evolutionsteorien lig med ateisme. Hvis man er ateist, er man et moralsk forkasteligt menneske, der vil fordærve samfundets værdier. Det er meget følelsesladet og ville svare til, at nogen stiller spørgsmålstegn ved vores demokratiske værdier, siger Torben H. Christensen.

Men ikke alle kristne ser sådan på sagen. Evolutionsteorien anerkendes af den tidligere pave og af mange liberale teologer i USA og Danmark. De vil ikke slås i hartkorn med de kristne fundamentalister og er utilfredse med, at intelligent design får patent på den religiøse dagsorden.

Fænomenet provokerer også forskerne inden for naturvidenskab i Danmark. De ser det som et angreb på deres faglige integritet og identitet, og mange afviser at bruge tid på at tilbagevise argumenterne.

I Danmark findes der to forskere med naturvidenskabelig baggrund, som er erklærede fortalere for intelligent design.

Af Lis Agerbæk Jørgensen, laj@dbmail.dk

ER DET PENGENE VÆRD?

74.000 akademikere kan ikke tage fejl

klik ind på **www.aak.dk**
Hvis du vil lære din a-kasse bedre at kende

Aak

A-KASSEN FOR AKADEMIKERE – LØNMODTAGERE OG SELVSTÆNDIGE

| Mobil-snak | –

– Børn deltager i så mange forskellige aktiviteter i løbet af en dag, at mobiltelefonen er livsnødvendig for dem for at lave aftaler med både venner og familie.

Carsten Jessen, lektor ved Institut for Litteratur, Kultur og Medier, til 24timer

| Blodpenge |

– Politikerne skal passe på med, at de ikke bare for alt i verden vil demonstrere handlekraft og ride med på en bølge. For jeg mener, at det var en rigtig og modig beslutning, der blev truffet dengang om ikke at bruge de mange penge på NAT-screening. Det er en vigtig pointe, at selv om man bruger så mange penge på NAT-screening, kan man ikke købe sig til sikkerhed. Og man stikker folk blå i øjnene, hvis man fortæller dem, at det med hundrede procents sikkerhed kan undgås.

Kjeld Møller Pedersen, professor i sundhedsøkonomi, i Fyens Stiftstidende efter at to mennesker er blevet smittet med hiv-inficeret donorblod

| Opdraget til velfærdstanken |

– En meget stor del af befolkningen støtter velfærdsstaten, som bygger på, at vi ved at indkræve en høj skat kan yde en høj service til borgerne. Men velfærdsstaten har jo også været et opdragelsesprojekt, hvor vi som borgere er blevet opdraget til, at dette synspunkt er det eneste anstændige.

Klaus Petersen, lektor ved Center for Velfærdsstatsforskning, i Kristeligt Dagblad

| Kvinder uden sundhedssikring |

– Der vil være en risiko for, at der bliver skabt et A- og et B-hold. Mens de ansatte i private virksomheder får tilbudt behandlinger på privathospitaler, må langt de fleste offentligt ansatte i dag stille sig i kø for at få behandling.

Pernille Tanggaard Andersen, adjunkt ved Institut for Sundhedstjenesteforskning, i B.T. med henvisning til at kvinderne sjældent tilbydes sundhedsforsikringer på arbejdspladsen



Mobiltelefoner er en del af børns hverdag helt ned til niårs alderen. Og der er ingen grund til, at voksne forsøger at forbyde dem, mener Carsten Jessen, børnekulturforsker på Syddansk Universitet. Han kalder mobiltelefonen for "livsnødvendig". Foto: Scanpix.

| Overskud på opfindelser |

– Vi har gearret vores arbejde til at kunne komme ud over rampen med viden og forskningsresultater. For fire-fem år siden lavede vi et kontrakt- og patentkontor, som alene fik til opgave at understøtte denne type opgaver og professionalisere vores arbejde med private virksomheder. Samtidig er der nu også en vis ketchup-effekt i det, hvor vi får valuta for vores arbejde gennem årene.

Per Overgaard Nielsen, universitetsdirektør, til Jyllands-Posten om årsagen til, at SDU tjener penge på forskernes opfindelser

| Biodiesel minus bio |

– Studiet understreger, at EU har foretaget en historisk fejlprioritering ved så massivt at sætse på brug af bio-brændsler i transportsektoren.

Henrik Wenzel, lektor på Institut for Kemi-, Bio- og Miljøteknologi, til Børsen om nyt studie, der konkluderer at biodiesel sviner mere end almindelig diesel

| Forældet image |

– I den politiske debat behandles de ældre, især hos Dansk Folkeparti, stadig som de stakkels og sølle ældre. Her har det nye ældre-image endnu ikke slået igennem.

Charlotte Wien, lektor ved Institut for Statskundskab, til JyskeVestkysten om de ældre, der faktisk er blevet en ressourcestærk gruppe

| Døde søges |

– Det er helt afgørende, at de står over for en afdød, så de kan forholde sig til døden og tale om etiske og moralske problemstillinger. For mange er det første gang, de ser en død. Samtidig bliver de testet på deres tavshedspligt, som er en essentiel del af lægefaget. Dissektionsarbejdet skal de nemlig holde for sig selv. De må ikke bagefter gå ud og fortælle om det.

John Chemnitz, lektor ved Forskningsenheden for Anatomi og Neurobiologi, til Kristeligt Dagblad om manglende donorkroppe til medicinuuddannelserne

| Mygge-reaktioner |

– På grund af den megen omtale bliver folk enormt opskræmte, når de får et myggestik, men det er der ikke nogen grund til. Vi reagerer forskelligt på myggestik, men det er ekstremt sjældent, vi ser allergiske reaktioner som følge af myggestik.

Bjarne Lühr Hansen, lektor ved Forskningsenheden for Almen Medicin til TV2/Nyhederne

| Lærere på skolebænken |

– En kandidatuddannelse til lærere vil give en bredere vifte og flere muligheder, og det er noget, som de studerende efterspørger. Så det er et relevant forslag.

Jens Oddershede, rektor, til Jyllands-Posten som reaktion på forslaget om, at lærere skal have bedre muligheder for at læse videre



Professor og institutleder
Flemming Just har 25 års jubilæum
ved Syddansk Universitet.

▲ Forsker med fart på

Den 1. september har professor og institutleder Flemming Just 25 års jubilæum ved Syddansk Universitet. Gennem årene har han blandt andet

markeret sig som andels- og landbrugsforsker og som professor i samtidshistorie. Hans forskning spænder vidt – lige fra landbrug og andelsbevægelser til innovationspolitik, turisme og oplevelsesøkonomi.

Flemming Just har haft adskillige lederposter på Syddansk Universitet. Eksempelvis var han i syv år prorektor, han har været leder af Center for Europæisk Konflikt og Identitetshistorie, og nu er han leder af Institut for Forskning og Udvikling i Landdistrikter (IFUL).

Samtidig har jubilaren i løbet af karrieren varetaget et meget stort antal udvalgs- og bestyrelsesposter både internt og eksternt og har opbygget et omfattende netværk.

Flemming Just blev fejret den 29. august med et arrangement på Syddansk Universitet i Esbjerg, hvor dekanen for Det Samfundsvidenskabelige Fakultet, Jesper Strandskov, holdt en festforelæsning om globaliseringens betydning for dansk erhvervsliv.

Amerikansk besøg

Center for Amerikanske Studier på Syddansk Universitet holder hvert år en Honora Rankin Galloway Lecture, og i år har centret inviteret Miles Orvell, som er en af USA's førende forskere i amerikanske studier.

Miles Orvell, der er professor på Temple University i Philadelphia, vil i forelæsningen "The Open Road Revisited" fortælle om fotografiets position i amerikansk kultur. Der er fri adgang til forelæsningen, som holdes tirsdag den 25. september kl. 12.15 i U100 på Syddansk Universitet i Odense.

Miles Orvell har udgivet flere bøger om forestillinger (imagery) om det amerikanske samfund, han er redaktør på Encyclopedia of American Studies og forhenværende medlem af American Studies Executive Council. I 1988 var den amerikanske professor, der er uddannet fra Columbia og Harvard, Fulbright Professor ved Københavns Universitet.

Stor satsning

Det Humanistiske Fakultet på Syddansk Universitet er i gang med sin hidtil største satsning og har netop opslået 15 professorater – og når de er besat, vil fakultetet have dobbelt så mange professorer ansat.

- Vi er inde i en rivende udvikling og har i de seneste år haft stor succes inden for blandet andet pædagogik, mellemøststudier og virksomhedskommunikation, fortæller dekan Flemming G. Andersen.

Forskningsledelse og uddannelsesudvikling bliver centrale arbejdsopgaver for de nye professorer. Pengene til den store satsning hentes dels fra regeringens globaliseringsmidler, hvor fakultetet har fået 7,5 millioner kroner årligt, dels fra fakultetets egen kasse. Den store satsning kommer samtidig med, at Syddansk Universitet har haft en stor fremgang i søgningen til de humanistiske studier. I alt 1.141 unge – en fremgang på 28 procent – har søgt om optagelse pr. 1. september.

Elisabeth Munksgaard Fonden STIPENDIER

Fonden yder økonomisk støtte til studerende og yngre kandidater inden for fagene forhistorisk arkæologi, klassisk arkæologi, middelalderarkæologi og historie (fortrinsvis ældre historie). Der uddeles stipendier på normalt op til 50.000 kr., fortrinsvist som dækning af udgifter i forbindelse med

- forskning (speciale- og ph.d.-studier i ovennævnte fag)
- publicering af forskningsresultater, herunder doktordisputater
- studerendes og yngre kandidaters rejse- og studieophold, samt andre udgifter i forbindelse med forskning.

Der ydes kun støtte, såfremt det kan sandsynliggøres, at projektet i øvrigt er fuldfinansieret. Der skal i ansøgningen vedlægges budget. Ansøgninger uden budget vil ikke blive behandlet. Søgges publiceringsstøtte vedlægges faglig vurdering eller tilsagn om optagelse i tidsskrift eller serie.

Ansøgninger sendes **inden 1. oktober** til: Direktøren, Nationalmuseet, Frederiksholms Kanal 12, 1220 København K. Svar på ansøgninger udsendes d. 23. december. Ansøgningsskema fås ved henvendelse til Direktørens kontor, tlf. 33 47 30 01, eller ved opslag på Nationalmuseets hjemmeside, www.natmus.dk (Om Nationalmuseet, Bevilling og fonde). Håndskrevne ansøgninger modtages ikke.



DM – fagforening for højtuddannede

DM's forskningspriser 2007

I 2007 uddeler DM to forskningspriser inden for:

- **Naturvidenskab**
- **Grænseoverskridende forskning**

Hver forskningspris er på kr. 50.000, og fristen for indsendelse af indstillinger er den 15. oktober 2007.

Offentliggørelse og uddeling af priserne vil finde sted i DM den 28. november 2007.

Bedømmelsesudvalget består af:

- Professor **Lene Lange**, KU (formand)
- Professor **Valery Forbes**, RUC
- Professor **Jeppe Dyre**, RUC
- Eventchef **Claus Christian Koch**, EventHouse, Odense
- Cand.scient **Poul Kattler**, Experimentarium, København

Mere information om DM's forskningspriser kan findes på dm.dk/forskningspriser

DM – fagforening for højtuddannede

DM er mødested for over 36.000 kandidater og studerende inden for humaniora, naturvidenskab, samfundsfag og sundhedsvidenskab. Læs mere på dm.dk



Missionen om igen at gøre fysisk aktivitet attraktivt for børn så ud til at have gode forudsætninger, da Center for Playware blev indviet. Foto: Martin Vikkelsø.

▲ Nyt center forsker i leg og robotter

Et helt nyt forskningscenter ved Syd-dansk Universitet, Center for Playware, blev for nylig indviet på Mærsk Mc-Kinney Møller Institutet. Det har som formål at udvikle produkter til legemiljøer og legetøj. Centret skal kombinere forskningen i børns

leg med robotteknologi og moderne kunstig intelligens i forsøget på at flytte computerens spilunivers ud på legepladser. Det ny center er tværfagligt og skal ledes af robotprofessor Henrik Hautop Lund.



Er du til noget?

"Hvis du er frisk på noget studiepolitisk arbejde, skulle du tage at blive aktiv i DJØF Studerende. Vi laver faglige arrangementer og sætter dagsordenen på studiet. Det synes jeg er fedt."

Anders er 23 år og læser erhvervsjura (skat) på 4. semester på ASB

djøf

Bliv en del af netværket

Han så alligevel rigtigt ▼

- De må jo gøre Dem klart, at det er brødløst, det her.

Sådan lød beskeden i sin tid fra professor Jørgensen, da den 19-årige Niels Thomassen havde besluttet sig for at læse filosofi.

Knap 50 år senere kan man uden at overdrive konstatere, at det var en klar fejlsvurdering af professoren.

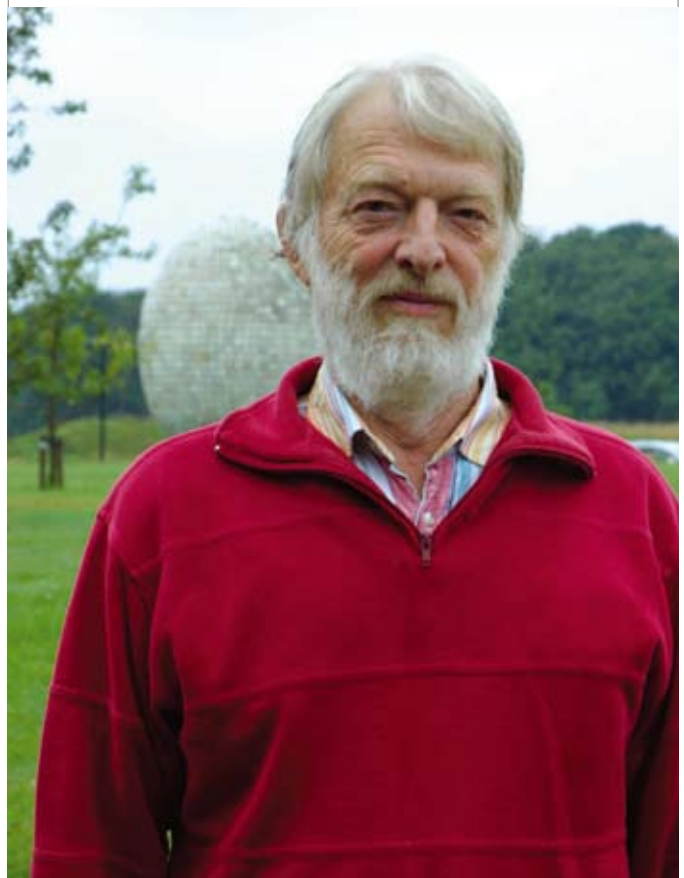
Både fordi lektor Niels Thomassen fra Institut for Filosofi, Pædagogik og Religionsstudier i denne måned har 40 års jubilæum ved universitetet i Odense, og fordi faget filosofi over de seneste 20 år er blevet mere efterspurgt.

- I dag er filosofi blevet anerkendt som en del af vores kultur, og folk med en filosofi-uddannelse bruges i mange forskellige job. Faget udbydes

også i gymnasiet og er populært på universiteterne i modsætning til dengang, jeg studerede. Da var det et lille eksotisk område, og vi var to ud af et hold på syv, som gennemførte på min årgang, fortæller Niels Thomassen. Hans hjemmeside afslører, at han i 1962 nåede at blive undervist af to så prominente professorer som Sløk og Løgstrup.

Han kom til det daværende Odense Universitet i august 1967, og i løbet af de efterfølgende 40 år har han produceret en lang række bøger om livsfilosofi, lykke og etik. Han har også været med i mange nævn og udvalg, og han var en af ophavsmændene i opbygningen af faget religion ved universitetet. I øjeblikket arbejder han med et forskningsprojekt om lykke og kunst.

Niels Thomassen så alligevel rigtigt, dengang han valgte at læse filosofi. Foto: Martin Vikkelsø.





Klar til årets bal

Hvis der skal bestilles tid hos frisøren, skrædderen eller danseinstruktøren, er det på høje tid.

Fredag den 5. oktober slår Syddansk Universitet således dørene op for en af årets store begivenheder – årsfesten.

Den officielle del begynder klokken 16.00. Her vil der være en række taler og prisoverrækkelser – og årets festforelæsning bliver holdt af professor Henrik Hautop Lund fra Mærsk Mc-Kinney Møller Institutet.

Ud over videnskabsminister Helge Sander ventes Hans Kongelige Højhed Prins Joachim at være blandt de prominente gæster.

Klokken 18.00 er der reception i Fredagsbaren, og tre kvarter senere spreder festen sig til hele universitetet på Campusvej, når omkring 2000 gæster, ansatte og studerende sætter sig til bordene for at nyde menuen.

Endnu flere studerende vil strømme til i løbet af aftenen, når diverse orkestre spiller op til dans i kantinerne, Fredagsbaren og på Campustorvet.

Der kan ikke købes billetter ved indgangen, så i stedet anbefales det allerede nu at holde sig orienteret via universitetets hjemmeside www.sdu.dk, hvis man ønsker at sikre sig en plads til årsfesten.

Af Kent Kristensen, kk@sdu.dk